

ПРОФІЛАКТИКА БУЛІНГУ В ДИТЯЧОМУ КОЛЕКТИВІ

Підготувала:

Практичний психолог

ЗДО №6

Мовчан Тетяна Борисівна

ПОНЯТТЯ БУЛІНГУ

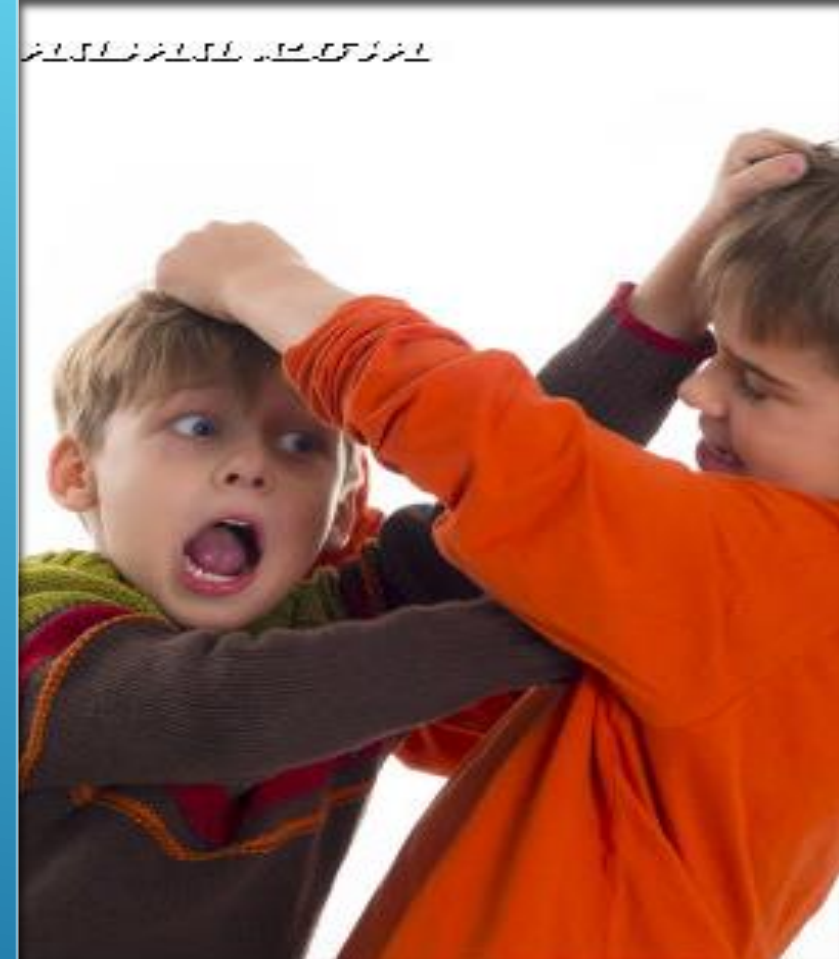
Булінг – це будь-яка агресивна поведінка однієї дитини чи групи дітей, що повторюється неодноразово або має очевидні передумови для повторення. Булінг– це залякування, фізичний або психологічний терор, спрямований на те, щоб викликати в іншого страх і тим самим підпорядкувати його собі. Булінг- це регулярна негативна поведінка однієї дитини по відношенню до іншої або до цілої групи дітей. Він включає різні прискіпування через дрібниці, часто зовсім необґрунтовані.

ВИДИ БУЛІНГУ

Фізичний булінг проявляється у вигляді таких дій, як удари, підніжки, щипки. Цей вид насильства більш характерний для хлопчиків, які частіше схильні до прояву фізичної агресії.

Вербальний (психологічний): образи, погрози, непристойні епітети соціального, расистського, релігійного характеру або інші принизливі висловлювання щодо жертви.

Прихований булінг не завжди легко розпізнати. Це поширення пліток, брехня або звинувачення, спрямовані на те, щоб зруйнувати або похитнути соціальні зв'язки людини. Цей вид булінгу більш характерний для дівчат. Вважається, що вони оцінюють соціальні взаємини як пріоритетні, тому їх агресія більше спрямована на соціальне ізолювання жертви.

ЗАГАЛЬНІ ХАРАКТЕРНІ РИСИ БУЛІНГУ:

- ✓ **Упередженість і агресивність дій, спрямованих проти жертви;**
- ✓ **дисбаланс статусів кривдника і жертви, який може проявлятися у різному соціальному становищі, фізичних, фізіологічних, фінансових можливостях, культурній, релігійній або расовій належності;**
- ✓ **розуміння ймовірності повторення таких ситуацій;**
- ✓ **гостра емоційна реакція жертви на прояви булінгу.**

ІНІЦІАТОРАМИ ЦЬКУВАННЯ ТАКОЖ МОЖУТЬ БУТИ ТАКІ ДІТИ, ЯКІ:

- **Мріють бути лідерами у групі;**
- **бажають перебувати у центрі уваги;– впевнені у своїй перевазі над жертвою;– не визнають компромісів;– агресивні, які самостверджуються у цькуванні жертви;**
- **мають слабкий рівень самоконтролю;**

«Спільники» булерів найчастіше такі діти, які:

- **бояться бути на місці жертви;**
- **цінують свої відносини з лідером;**
- **не вміють співпереживати і співчувати іншим;– не мають власної ініціативи;– сприймають цькування як розвагу;– мають жорстоких батьків;– виховуються у неблагополучних сім'ях й відчули насильство від старших членів родини.**

ЖЕРТВИ БУЛІНГУ

Будь-яка дитина може стати об'єктом для насильницьких дій.

Також жертвами булінгу можуть стати діти, які:

- **Віряють, що заслуговують ролі жертви, і пасивно очікують насильства від переслідувачів;- страждають від самотності;**
- **Походять із сімей, які потрапили у складні життєві обставини;**
- **Зазнають фізичного насильства вдома;**
- **Страждають від комплексу неповноцінності;**
- **Не віряють, що педагоги їх захистять;**
- **Не вважають себе значущою частиною свого колективу.**

РОБОТА З ПОДОЛАННЯ БУЛІНГУ СКЛАДАЄТЬСЯ З

- 1. Профілактичної роботи з вихованцями;**
- 2. Роботи з батьками;**
- 3. Надання спеціальної допомоги учасникам булінгу.**

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

<https://naurok.com.ua/post/skazhi-bulingu-ni-5-multfilmiv-yaki-navchayut-cinuvati-kozhnogo>

(корисні мультики щодо профілактики булінгу)

<https://www.youtube.com/watch?v=8B3PBCLPRMo>

(короткометражний мультфільм про булінг)

<https://www.youtube.com/watch?v=espwzDTLVkE>

(як боротися з булінгом : поради для дітей)

<https://naurok.com.ua/post/skazhi-bulingu-ni-poradi-ta-vpravi-dlya-protidiskuvannyu>

(корисні матеріали для дорослих та дітей з профілактики булінгу)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidia-bulingu/2019-11-25-protydiy-bullinyu.pdf>

(Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід)

РОБОТА З ВИХОВАНЦЯМИ

Вправа «Казка по колу»

Мета – розвиток уміння спокійно вислуховувати співрозмовника.

Діти обирають основну тему для казки. Потім сідають у коло та складають історію: по черзі говорять по два-три речення, доповнюючи розповідь новими деталями, тим самим розгортаючи сюжетну лінію.

Далі психолог дискутує з дітьми:

- **Чи сподобалася казка?**
- **Що ви відчували, говорячи по колу?**
- **Чи хотілося вам скоригувати ідеї іншого співавтора? Чому?**

РОБОТА З ВИХОВАНЦЯМИ ВПРАВА «ЧИМ МИ СХОЖІ?»

Діти об'єднуються по двоє.

Кожній парі психолог пропонує знайти щось спільне. Це можуть бути особливості зовнішності, інтереси, місце проживання, харчові вподобання, хобі тощо. Знайдені риси повідомляються групі.

Потім пари об'єднуються в четвірки, всередині яких також шукається щось спільне.

Далі можна запропонувати дітям утворити групи з шести осіб і знайти те, що їх об'єднує.

ВПРАВА «ДЗЕРКАЛО»

Мета: вчитися по-різному висловлювати свої почуття, а також відчувати настрій інших.

Час: 2 хв.

Психолог. Щоб розуміти одне одного, важливо вміти відчувати те, що відчуває ваш друг або подруга. Зараз ми з вами пограємо в гру «Дзеркало». Знайдіть собі товариша чи товаришку, станьте у пари та поверніться обличчям одне до одного. Один з вас – дзеркало, інший – показує різні емоції та почуття. Ті, хто «дзеркало» – повинні повторювати емоції та жести партнера/партнерки. Через 1 хвилину вихованці міняються місцями. Ті, хто були «дзеркалом», тепер показуватимуть емоції, і навпаки.

Запитання для обговорення:

- Які емоції ви частіше бачили у «дзеркалі»?
- - Що «дзеркалам» сподобалось найбільше віддзеркалювати?
- Які емоції приємно вам бачити на обличчі друзів?
- А вашим друзям?

АРТ-МЕТОДИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ:

Робота з колажем (робота в групі)

Питання для обговорення:

- Придумайте слова «Стоп!»**
- Що ви зрозуміли в процесі роботи?**
- Які почуття та емоції виникали тоді й зараз?**
- Який варіант допомоги підходить вам?**
- Робота з текстом (читання й обговорення казок та оповідань, вчинків героїв);**
- Кінотерапія (перегляд мультиків про дружбу)**

АРТ-МЕТОДИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ:

- ❖ Створення власних оригінальних плакатів (робота в групі) на тему «Яким має бути справжній друг?», «Що таке дружба» тощо**
- ❖ Участь у благодійних акціях.**
- ❖ Театралізовані постановки на тему булінгу.
Правильний вибір акторів для спектаклю, хороша підготовка і гра допоможуть донести до глядачів принципи добра та поваги.**
- ❖ Читання та обговорення книг, де підіймається проблема цькування.**